

Jaarverslag 2022

Datum: 14 februari 2023

Rekenkamer Lelystad

Inhoudsopgave

1.	Inleiding.....	1
	Over dit jaarverslag	1
	Over de rekenkamer Lelystad	1
	Samenstelling rekenkamer.....	2
	Onafhankelijk en effectief onderzoek	2
2.	Financiële realisatie over 2022.....	3
	Uitgangspunten besteding budget rekenkamer	3
3.	Rekenkameronderzoeken in 2022.....	4
4.	Opvolging rekenkameronderzoeken uit 2020	8
5.	Overige activiteiten van de rekenkamer in 2022.....	11
	Vergaderingen en overige werkvormen.....	11
	Interne contacten en overleggen	12
	Beroepsvereniging NVRR en intercollegiaal overleg	12
	Procedures voor hoor- en wederhoor.....	12
	Kwaliteitszorg.....	13
	De omgang met privacy	14
6.	Nawoord voorzitter	15

1. Inleiding

Over dit jaarverslag

Ieder jaar stelt de rekenkamer Lelystad een jaarverslag op over het voorafgaande jaar. Het jaarverslag van de rekenkamer Lelystad is in eerste instantie bedoeld voor de Lelystadse gemeenteraad. Het wordt ook ter informatie aangeboden aan het college en aan de directie van de gemeente Lelystad. De rekenkamer publiceert haar jaarverslag vanuit het oogmerk van publieke verantwoording ook op haar website¹.

In dit jaarverslag staat in hoofdstuk 1 eerst wat algemene informatie, waarna we in hoofdstuk 2 ingaan op de besteding van het budget van de rekenkamer Lelystad over 2022. Hoofdstuk 3 geeft een terugblik op de in 2022 opgestarte onderzoeken: onderzoeken naar het effect van geheimhouding op de rol van de gemeenteraad, de interbestuurlijke samenwerking binnen de Omgevingswet en ontwikkelingen op het gebied van het Stadshart van Lelystad. In hoofdstuk 4 geven we inzicht in de doorwerking van rekenkameronderzoeken gepubliceerd in 2020. Hoofdstuk 5 geeft weer welke activiteiten – anders dan onderzoek – de rekenkamer heeft ontplooid in 2022. De voorzitter sluit dit jaarverslag af met een nawoord in hoofdstuk 6.

Over de rekenkamer Lelystad

De rekenkamer Lelystad is een onafhankelijk bestuursorgaan van de gemeente Lelystad, met een grondslag in de gemeentewet². De rekenkamer heeft de wettelijke opdracht de doeltreffendheid, doelmatigheid en rechtmatigheid van het door het gemeentebestuur gevoerde bestuur te onderzoeken³. Bovendien heeft de rekenkamer de bedoeling met haar onderzoek bij te dragen aan het vergroten van de transparantie, het bevorderen van publieke verantwoording en het verbeteren van het functioneren van de gemeente Lelystad. Alles tezamen heeft de rekenkamer Lelystad tot doel met haar onderzoeksrapporten en andere activiteiten de gemeenteraad te ondersteunen bij zijn kaderstellende en controlerende rol.

¹ www.lelystad.nl/rekenkamer

² Artikel 81a, gemeentewet.

³ Artikel 182, gemeentewet.

Samenstelling rekenkamer

De rekenkamer Lelystad bestond in 2022 uit:

- Robert Douma (voorzitter),
- Iris Koopmans (lid),
- Inge Prins (lid),
- Corrie Hartholt (plaatsvervangend lid).

De rekenkamer Lelystad wordt ondersteund door Patricia Nieuwenhuis (secretaris).

Onafhankelijk en effectief onderzoek

Conform de wet is de rekenkamer onafhankelijk in de keuze van onderzoeksonderwerpen, -aanpak, -timing en in de oordeelsvorming. Dat is en blijft voor de rekenkamer Lelystad een belangrijk uitgangspunt. Maar we willen ook graag oog hebben voor onze omgeving. Wij hebben daarom met enige regelmaat overleg met de (raads)commissie van de Rekening, om van gedachten te wisselen over diverse aspecten aan rekenkameronderzoek. Ook worden de fracties in de Lelystadse gemeenteraad regelmatig uitgenodigd om suggesties voor onderzoeksonderwerpen te doen. Dat doen we vanuit de achterliggende gedachte dat rekenkameronderzoek de gemeenteraad optimaal moet ondersteunen bij zijn werkzaamheden. Die betrokkenheid begint meestal bij de programmering van onze onderzoeken. Uitwisseling van suggesties voor onderzoek is daarom belangrijk. In dit verband nodigen wij daarom ook de inwoners van Lelystad van harte uit suggesties voor rekenkameronderzoek te doen. Maar ook (leden van) het college of medewerkers van de gemeente Lelystad kunnen suggesties voor rekenkameronderzoek bij ons indienen. Desgewenst kan dat ook anoniem.

Kortom: de rekenkamer Lelystad verneemt graag opmerkingen en voorstellen van iedereen.

U kunt deze indienen via ons mailadres: rekenkamer@lelystad.nl.

2. Financiële realisatie over 2022

Realisatie budget 2022 rekenkamer				
Omschrijving	Toelichting	Begroting 2022	Uitgaven 2022	Saldo
Bezoldiging leden	Vergoeding leden rekenkamer, inclusief vergoeding reis- en verblijfskosten.	€ 33.495,00	€ 39.497,28	€ 6.057,72-
Overige kosten	Kosten catering, lidmaatschap NVRP, communicatie, vakliteratuur, etc.	€ 2.000,00	€ 1.171,56	€ 828,44
Onderzoeken	Kosten onderzoek en redactie rapporten	€ 60.522,00	€ 42.160,00	€ 18.362,00
Personeelskosten	Salariskosten incl. sociale lasten en opleidingsbudget	€ 111.651,00	€ 100.064,48	€ 11.586,52
Totaal 2022		€ 207.668,00	€ 182.893,32	€ 24.719,24

Uitgangspunten besteding budget rekenkamer

- De rekenkamer mag in overeenstemming met de verordening op de rekenkamer uitgaven doen ter hoogte van het totaalbudget. Het budget van de rekenkamer en de afzonderlijke posten zelf zijn verder niet geoormerkt.
- De rekenkamer is in 2022 gestart met drie onderzoeken, maar heeft er geen kunnen afronden in 2022 vanwege onvoorziene vertraging van twee onderzoeken. De rekenkamer is voor al deze onderzoeken wel verplichtingen aangegaan in 2022, die doorlopen in 2023.
- De leden van de rekenkamer ontvangen een vergoeding die is gebaseerd op de gebruikelijke vergoeding voor raadsleden. De voorzitter ontvangt 80% van deze vergoeding en de leden 60%. De vergoeding wordt door de minister van BZK per 1 januari van elk jaar herzien aan de hand van het indexcijfer CAO lonen overheid⁴.
- Het budget voor onderzoeken en overige kosten van de rekenkamer is onder meer gebaseerd op outputafspraken met de commissie van de Rekening. De outputafspraken zijn dat de rekenkamer Lelystad gemiddeld jaarlijks twee grote en één klein onderzoek oplevert.
- Het budget voor de personele ondersteuning van de rekenkamer is gebaseerd op 1 fte in schaal 12.

⁴ (Rechtspositiebesluit decentrale politieke ambtsdragers: <https://wetten.overheid.nl/BWBR0041522/2022-01-01#Hoofdstuk3>).

3. Rekenkameronderzoeken in 2022

De rekenkamer is in 2022 begonnen met drie onderzoeken. Deze lopen alle door in 2023:

- In mei 2022 is de rekenkamer gestart met een onderzoek naar geheimhouding in Lelystad.
- Rond dezelfde tijd is het gezamenlijke rekenkameronderzoek naar de interbestuurlijke samenwerking binnen de Omgevingswet in Flevoland aangekondigd.
- Tot slot is de rekenkamer begin september 2022 officieel gestart met een onderzoek naar het Lelystadse Stadshart.

Geheimhouding in de gemeente Lelystad

Wil de lokale democratie goed functioneren, moet overheidsinformatie openbaar zijn. Omdat die openbaarheid zo belangrijk is, is het principe van openbare overheidsinformatie vastgelegd in de Grondwet. Alleen in de openbaarheid kan de gemeenteraad kaderstellende, controlerende en volksvertegenwoordigende rol op een goede manier invullen. Maar volledige transparantie, waarbij iedereen met alles kan meekijken, kan niet altijd. Bijvoorbeeld rondom aanbestedingsprocedures (economische belangen) of zeer gevoelige informatie waarbij personen kunnen worden beschadigd (persoonlijke levenssfeer). De Gemeentewet maakt het daarom mogelijk om geheimhouding op te leggen op documenten en/of bepaalde delen van documenten. Door het opleggen van geheimhouding kan de gemeenteraad kennis nemen van gevoelige informatie, al mag hij die informatie niet delen met derden.

Geheimhouding belemmering voor de raad

Raadsleden ervaren geheimhouding nogal eens als een belemmering om hun werk goed te doen, zo weten we uit onderzoek van de Nederlandse Vereniging voor Raadsleden (2017). Bijvoorbeeld omdat raadsleden in dat geval geen experts of andere buitenstaanders kunnen raadplegen en er niet in het openbaar over kunnen debatteren. Bovendien kunnen raadsleden bepaalde inhoudelijke vragen van burgers en media over geheime dossiers niet beantwoorden. Dat druist in tegen het principe dat een volksvertegenwoordiger naar de buitenwereld verantwoording aflegt over zijn werk. Aan de andere kant is het niet openbaar maken van bepaalde informatie soms ook heel belangrijk. Dit dilemma maakt geheimhouding een onderwerp met een groot maatschappelijk belang.

Doelstelling van het onderzoek naar geheimhouding

Hoofdvraag in dit onderzoek is: 'Welke invloed heeft de geheimhoudingspraktijk van de gemeente Lelystad op de kwaliteit van het gevoerde bestuur van de gemeenteraad? En welke lessen kunnen hieruit worden geleerd voor de toekomst van de gemeente(raad) Lelystad op het gebied van geheimhouding?' Het is de bedoeling dat dit onderzoek zich richt op de praktijk van geheimhouding binnen de gemeente Lelystad, de mate waarin dit in overeenstemming is met wettelijke en lokale regelgeving én de betekenis hiervan voor de kwaliteit van het bestuur en de (verwachte) wetswijzigingen.

Waarom nu dit onderzoek?

Vanwege de invloed van geheimhouding op het werk van de gemeenteraad en het grote maatschappelijke belang van openbaarheid van overheidsinformatie, wil de rekenkamer Lelystad in 2022 onderzoek doen naar dit onderwerp. Bovendien wil de rekenkamer met dit onderzoek inspelen op de verandering van de wetgeving rondom geheimhouding met de inwerkingtreding van de **Wet open overheid** (Woo) met ingang van 1 mei 2022 én het wetsvoorstel **Wet bevorderen integriteit en kwaliteit openbaar bestuur** .

Wat is de planning?

Onderzoeksbureau & Van de Laar voert dit onderzoek voor de rekenkamer Lelystad uit. Het onderzoek heeft flinke vertraging opgelopen in de fase van de documentenstudie. Helaas bleek niet alle benodigde informatie voorhanden en vlot aan te leveren. Het kostte de ambtelijke organisatie de nodige inspanning en tijd om bepaalde relevante documentatie aan te leveren. Uiteindelijk is het gelukt de informatie boven tafel te krijgen. De rekenkamer hoopt dit onderzoek in het derde kwartaal van 2023 te kunnen afronden.

Gezamenlijk rekenkameronderzoek naar Omgevingswet

De Omgevingswet is de grootste wetswijziging sinds de invoering van de Grondwet. De Omgevingswet is een hele ingewikkelde wet, waarbij het belangrijk is dat diverse overheden met elkaar samenwerken en hun beleid op elkaar afstemmen. Tegelijkertijd voert elke overheid ook haar eigen beleid. Dit kan leiden tot situaties waarin het beleid van afzonderlijke overheden schuurt of zelfs in conflict is met het beleid van één of meerdere andere overheden. In dergelijke gevallen moeten de desbetreffende overheden samen een oplossing vinden.

Interbestuurlijke knelpunten achterhalen

De rekenkamers van de gemeenten Almere, Dronten, Lelystad en Noordoostpolder, de Randstedelijke Rekenkamer en de rekenkamercommissie van het Waterschap Zuiderzeeland hebben besloten samen onderzoek naar de invoering van de Omgevingswet in Flevoland te doen. Wanneer de Omgevingswet van kracht wordt moeten gemeenten, provincies en waterschappen namelijk op een andere manier gaan werken. De Omgevingswet verplicht overheden om meer in onderlinge samenhang naar de fysieke leefomgeving te kijken. Samenwerken en afstemmen met elkaar is daarom heel belangrijk. Ook moeten de overheden werken met een nieuw digitaal stelsel: het DSO. Het DSO is het digitale loket (Omgevingsloket) waar initiatiefnemers, overheden en belanghebbenden snel kunnen zien wat is toegestaan in de fysieke leefomgeving. Het uitvoeren van de Omgevingswet is daarmee niet alleen een juridisch en inhoudelijk vraagstuk, maar ook een organisatorisch, dienstverlenings- en digitaal vraagstuk voor zowel gemeenten en provincies als waterschappen.

Doelstelling en aanpak van het onderzoek naar de Omgevingswet

De hoofdvraag in dit gezamenlijke onderzoek is: 'Hoe gaan de verschillende overheden in de provincie Flevoland straks interbestuurlijke complexe vragen oplossen wanneer de Omgevingswet in werking is getreden?' Deelvragen zijn onder meer: 'Wat gebeurt er als er verschil van inzicht is op interbestuurlijk niveau? Waar zit de doorzettingsmacht?'

De nadruk ligt in dit onderzoek op de interbestuurlijke samenwerking tussen waterschap, provincie en gemeenten onder de Omgevingswet. Hierbij wordt vooral uitgegaan van de positie van volksvertegenwoordigers. De aanpak van het onderzoek is breed. We kijken in dit onderzoek naar de beleidsvoorbereiding door de diverse Flevolandse overheden, maar het is ook de bedoeling om vooruit te kijken. Het onderzoek beperkt zich daarom in het onderdeel over de gemeente Lelystad niet alleen tot de voorbereidingen die de raad treft, maar richt zich ook op het beleid dat het college en de organisatie ontwikkelt.

Planning

In mei 2022 is dit gezamenlijke onderzoek van de rekenkamers van de gemeenten Almere, Dronten, Lelystad en Noordoostpolder, de Randstedelijke Rekenkamer en de rekenkamercommissie van het Waterschap Zuiderzeeland, formeel van start gegaan.

Onderzoeksbureau BMC voert dit onderzoek uit namens de Flevolandse rekenkamers. De voorzitter van de rekenkamer Lelystad neemt deel in de begeleidingsgroep van dit gezamenlijke rekenkameronderzoek. Eind 2022 is de rapportagefase van start gegaan: deze fase blijkt wat meer voeten in de aarde te hebben dan in eerste instantie werd voorzien. De gezamenlijke rekenkamers hopen het onderzoeksrapport in de loop van 2023 te publiceren.

Rekenkameronderzoek naar het Lelystadse stadshart

De meeste Lelystadse politieke partijen hebben in hun campagnes voor de gemeenteraadsverkiezingen van 2016 en 2022 aandacht besteed aan de wens tot het verbeteren van het Stadshart van Lelystad. Er zijn eigenlijk al heel lang problemen met het Lelystadse Stadshart: diverse betrokken partijen ervaren al meer dan 25 jaar uiteenlopende voetangels en klemmen. En ook meer dan 25 jaar werken gemeentebestuur, ambtelijke organisatie, inwoners, ondernemers, vastgoedeigenaren en externe adviseurs aan oplossingen. Maar als we de signalen uit de samenleving als maatstaf nemen, hebben deze inspanningen, expertise, plannen, adviezen en goede bedoelingen tot heden onvoldoende tot blijvende resultaten en effecten in het stadshart geleid. Hoe kan dat?

De rekenkamer van Lelystad wil deze vraag beantwoorden in een onderzoek, waarin uiteen wordt gezet wat er de afgelopen jaren allemaal is gebeurd in het stadshart, alsmede aan te geven wat heeft gewerkt en wat niet heeft gewerkt en waarom wel of niet.

Lange tijdshorizon

Het opnieuw ontwikkelen en inrichten van het stadshart is een project met een lange tijdshorizon. Door het verstrijken van de tijd kan het voorkomen dat het gemeentebestuur weliswaar precies datgene realiseert wat oorspronkelijk is afgesproken, maar dat het eindresultaat onverhoopt toch niet voldoet aan de eisen van de huidige tijd. Het is dus ook de vraag hoe voorkomen kan worden dat een dergelijk langlopend project achteraf – eigenlijk ten onrechte - wordt beoordeeld aan nieuwe maatstaven die oorspronkelijk niet aan de orde waren.

Doel van het onderzoek naar het Lelystadse stadshart

Doel van dit rekenkameronderzoek is te achterhalen op welke manier de raad – binnen de huidige context, ontwikkelingen en trends - optimaal richting kan geven aan de ontwikkelingen op het gebied van het Lelystadse stadshart en hiervoor in positie kan worden gebracht.

Hoofdvraag in dit onderzoek is: 'Welke mogelijkheden heeft de raad om het beleid voor het stadshart te beïnvloeden en welk concreet handelingsperspectief heeft de raad voor de nabije toekomst v.w.b. het stadshart gezien de wijze waarop het 'voorgaande beleid' en de daarmee verband houdende processen in het verleden zijn vormgegeven?'

Wat is de planning?

Het Bureau voor Economische Argumentatie (BEA) voert dit onderzoek voor de rekenkamer Lelystad uit. De rekenkamer Lelystad hoopt dit onderzoek in het tweede kwartaal van 2023 te kunnen afronden.

4. Opvolging rekenkameronderzoeken uit 2020

In de inleiding is aangegeven dat de rekenkamer Lelystad met zijn onderzoeken onder meer het doel nastreeft de raadsleden te ondersteunen in hun kaderstellende en controlerende rol. Daarom worden de meeste rapporten voorzien van aanbevelingen. De rekenkamer Lelystad heeft enkele jaren geleden met de commissie van de Rekening gesproken over de wijze waarop en de mate waarin overgenomen aanbevelingen van de rekenkamer worden opgevolgd en uitgevoerd: de doorwerking. Doorwerking is het gebruik van onderzoeksresultaten van rekenkameronderzoek bij de voorbereiding van beleid en de besluitvorming. Uit wetenschappelijk onderzoek blijkt, dat het op zijn minst twee jaar kan duren voordat aanbevelingen echt kunnen doorwerken. De rekenkamer Lelystad vraagt het college daarom indien opportuun inlichtingen te geven over de uitvoering van de raadsbesluiten over eerdere rekenkameronderzoeken. Het gaat hier specifiek om de rekenkamerrapporten, die nog niet door de rekenkamer op doorwerking zijn onderzocht.

Rekenkamerbrief onderzoeken ex artikel 213a gemeentewet

Artikel 213a van de gemeentewet verplicht het college periodiek onderzoek te doen naar de doeltreffendheid en doelmatigheid van het door hem gevoerde bestuur. Deze onderzoeken ex artikel 213a zijn een belangrijke bron van informatie voor de controlerende taak van de raad. Ook maken deze onderzoeken onlosmakelijk deel uit van de publieke verantwoording aan de burger.

De gemeente Lelystad heeft een verordening voor 213a-onderzoek en voerde voldoende onderzoeken uit

De gemeente Lelystad heeft een verordening voor 213a-onderzoek en daarmee wordt voldaan aan de wettelijke verplichting zo'n verordening te hebben. De gemeentewet en de Lelystadse verordening op 213a-onderzoeken schrijven voor, dat het college meer dan één onderzoek per jaar moet opleveren. In de jaren 2017 tot en met 2019 was dat een gemiddelde van vier 213a-onderzoeken per jaar. Dus ook aan de voorgeschreven aantallen onderzoeken per jaar wordt voldaan. De kwaliteit van die onderzoeken heeft de rekenkamer Lelystad niet onderzocht, dus daar doen we in de rekenkamerbrief geen uitspraken over.

Informatievoorziening raad en rekenkamer echter niet altijd consequent en voorspelbaar

De afgelopen jaren is gebleken, dat de informatievoorziening over de in uitvoering zijnde en afgeronde 213a-onderzoeken aan de raad en de rekenkamer niet altijd consequent en voorspelbaar is geweest. Ook leken de onderzoeksplannen voor 213a-onderzoek behoorlijk vrijblijvend, want niet alle geplande 213a-onderzoeken werden in de praktijk ook echt uitgevoerd. Verder kreeg de rekenkamer – en in mindere mate waarschijnlijk ook de raad – niet altijd alle verslagen van 213a-onderzoek. Dit alles is tot op zekere hoogte nog steeds het geval, al is er de afgelopen jaren wel verbetering te zien. De 213a-rapporten worden nog steeds niet toegevoegd aan het jaarverslag van de gemeente, hoewel dit wel een wettelijke verplichting is.

Publicatie en raadsbehandeling

Hierna geven we de procedure van raadsbehandeling en – indien reeds beschikbaar– de tekst van het vastgestelde raadsbesluit over dit onderzoek weer.

Procedure	Datum
Publicatie	22 juni 2020
Beeldvormende sessie.	8 december 2020
Oordeelvormende sessie	N.v.t.
Besluitvorming	N.v.t.

Het college formuleerde een bestuurlijke reactie⁵ op deze rekenkamerbrief, waarin het college benadrukte dat de uitvoering van 213a onderzoek binnen de bestaande beschikbare middelen moet plaatsvinden. Verder wilde het college nadrukkelijk aandacht besteden aan de uitvoering van artikel 213a zeker vanaf 2018 en de inbedding daarvan in de p&c cyclus. Verder wil het college de onderzoeken in een herkenbaar 213a format aan de raad aanbieden. De constatering van de rekenkamer ten aanzien van de uitvoering van artikel 197 lid 3 - dat gaat over de openbaarheid en de functie van 213a onderzoek voor de publieke verantwoording - nam het college zich ter harte. De procedure en werkprocessen hieromtrent zouden tegen het licht worden gehouden en worden aangepast en aangescherpt. Met die toezeggingen van het college heeft de raad geen aanvullend besluit genomen. De rekenkamerbrief over de onderzoeken ex artikel 213a is besproken in een beeldvormende sessie op 8 december 2020.

⁵ Brief met kenmerk U20-119069 van 19 september 2020.

In 2023 heeft de rekenkamer navolgende terugkoppeling ontvangen van de ambtelijke organisatie aangaande de toezeggingen die het college in 2020 heeft gedaan:

‘Op 22 juli 2020 heeft u in een rekenkamerbrief de gemeenteraad geïnformeerd over de resultaten van het onderzoek naar de uitvoering en positionering van 213a onderzoeken door het college. Het college heeft hier een bestuurlijke reactie op gegeven middels een raadsinformatiebrief d.d. 19 september 2020. Daarin reageert het college op de conclusies en aanbevelingen. Vervolgens heeft u ambtelijk het verzoek gedaan om te reflecteren op de voortgang van de aanbevelingen ten einde dit op te kunnen nemen in de jaarverantwoording van de rekenkamer.

De aanbevelingen hadden betrekking op twee onderwerpen. Te weten de inbedding van de planning van- en verantwoording over de 213a onderzoeken in de p&c cyclus en openbaarheid en de functie van 213a onderzoek voor publieke verantwoording.

Beide onderwerpen zijn naar aanleiding van de bevindingen van de rekenkamer tegen het licht gehouden en voor wat betreft de inbedding in de p&c cyclus van de 213a onderzoeken wordt gebruik gemaakt van gestandaardiseerde procedures en vaste formats voor het beschrijven van de onderzoeksresultaten als de opzet van het collegevoorstel en raadsinformatiebrief. Daarnaast is er in de organisatie een vaste proceseigenaar voor 213a onderzoeken.

In de begroting en jaarrekening wordt in de (verplichte) onderzoeksparagraaf de planning respectievelijk de verantwoording opgenomen van de geplande en afgeronde onderzoeken. Daarnaast is in het werkproces van de jaarstukken opgenomen, dat naast de verantwoording in de onderzoeksparagraaf ook het volledige onderzoeksrapport, collegebesluit en de raadsinformatiebrief als bijlage bij de jaarstukken worden opgenomen. Daarmee is de inbedding in de p&c cyclus geborgd.

Ten aanzien van de openbaarheid en de functie van 213a onderzoek voor de publieke verantwoording is op de website van de gemeente een specifieke plek binnen de omgeving van het college gecreëerd waar de onderzoeksrapporten, collegebesluiten en raadsinformatiebrieven met betrekking tot de 213a onderzoeken worden gepubliceerd. Daarmee zijn de onderzoeksresultaten en de collegereactie openbaar beschikbaar. Nu het er in aantal meer worden is het wel goed om nog eens te kijken naar de presentatie en de ordening ten einde de vindbaarheid zo optimaal mogelijk te laten zijn.’

5. Overige activiteiten van de rekenkamer in 2022

Naast het doen van onderzoek verricht de rekenkamer andere activiteiten ter ondersteuning van het onderzoeksproces en de borging van de kwaliteit van rekenkameronderzoek.

Vergaderingen en overige werkvormen

In 2022 heeft de rekenkamer zeventien keer een reguliere vergadering belegd. Alle overige relevante data van overlegmomenten staan ook in het onderstaande overzicht.

Datum	Omschrijving
18-jan-22	Reguliere vergadering rekenkamer Lelystad
1-feb-22	Reguliere vergadering rekenkamer Lelystad
15-feb-22	Reguliere vergadering rekenkamer Lelystad
2-mrt-22	Reguliere vergadering rekenkamer Lelystad
9-mrt-22	Overleg Flevolandse rekenkamers
15-mrt-22	Reguliere vergadering rekenkamer Lelystad
29-mrt-22	Reguliere vergadering rekenkamer Lelystad
4-mei-22	Overleg commissie van de rekening
5-apr-22	Introductie rekenkamer aan nieuwe raad
12-apr-22	Reguliere vergadering rekenkamer Lelystad
26-apr-22	Reguliere vergadering rekenkamer Lelystad
7-jun-22	Reguliere vergadering rekenkamer Lelystad
10-jun-22	Congres Kring Noord
30-jun-22	Kennismakingsgesprek fractie GroenLinks
5-jul-22	Reguliere vergadering rekenkamer Lelystad
23-aug-22	Reguliere vergadering rekenkamer Lelystad
6-sep-22	Reguliere vergadering rekenkamer Lelystad
5-okt-22	Overleg commissie van de rekening
11-okt-22	Reguliere vergadering rekenkamer Lelystad
8-nov-22	Reguliere vergadering rekenkamer Lelystad
15-nov-22	Overleg Flevolandse rekenkamers
22-nov-22	Reguliere vergadering rekenkamer Lelystad
6-dec-22	Reguliere vergadering rekenkamer Lelystad
13-dec-22	Reguliere vergadering rekenkamer Lelystad

Interne contacten en overleggen

De rekenkamer heeft in 2022 in diverse samenstellingen overleg gevoerd met de leden van raadsfracties, de griffie en vertegenwoordigers vanuit de ambtelijke organisatie. Ook dit jaar weer waren de interne contacten waardevol voor het werk van de rekenkamer. Het contact van de rekenkamer Lelystad met de gemeenteraad over de voortgang verloopt via de (raads)commissie van de Rekening. Tussendoor overlegt de voorzitter van de rekenkamer met de voorzitter van de commissie daar waar nodig. Het overleg wordt als prettig en effectief ervaren. In 2022 heeft de rekenkamer twee keer af mogen stemmen met de commissie van de Rekening.

Beroepsvereniging NVRR en intercollegiaal overleg

De rekenkamer Lelystad volgt actief landelijke ontwikkelingen om haar kennis en expertise te verbeteren. De rekenkamer Lelystad doet dat onder andere ook via haar koepelorganisatie: de Nederlandse Vereniging van Rekenkamers en Rekenkamercommissie (NVRR). Jaarlijks organiseert de NVRR een congres voor lokale rekenkamers. In 2022 heeft de NVRR Webinars voor lokale rekenkamers georganiseerd. De secretaris van de rekenkamer heeft aan enkele van deze Webinars deelgenomen. Deze betrokkenheid bij de koepelorganisatie, draagt bij aan de professionalisering en het vergroten van het netwerk van de rekenkamer Lelystad.

De rekenkamer Lelystad participeert bovendien in de netwerken van de NVRR om kennis en ervaring uit te wisselen. Zo organiseert de rekenkamer Lelystad periodiek het overleg tussen de Flevolandse rekenkamers. In dit overleg delen de deelnemers onder meer kennis, bespreken zij actualiteiten, bijvoorbeeld omtrent rekenkamerwerk in het algemeen en in de regio, en verkennen zij de mogelijkheden voor onderlinge samenwerking. In 2022 vonden twee vergaderingen van de Flevolandse rekenkamers plaats. De voorzitter van de rekenkamer Lelystad heeft bovendien in 2022 vier keer deelgenomen aan de regionale Kring Noord van de NVRR.

Procedures voor hoor- en wederhoor

De rekenkamer Lelystad legt eerst haar bevindingen, resultaten, conclusies en aanbevelingen uit het onderzoek vast in een concept nota van bevindingen. Deze conceptnota wordt meestal eerst voorgelegd aan de ambtenaren, die bij het onderzoek betrokken waren, voor een controle op juistheid en volledigheid van de bevindingen. Dit is de procedure voor technisch / ambtelijk wederhoor.

Vervolgens kan de rekenkamer ervoor kiezen het rapport voor aan het college voor te leggen een bestuurlijke reactie. Het is de bedoeling dat het college dan reageert op de conclusies en aanbevelingen uit het rapport: bijvoorbeeld zijn ze volgens het college haalbaar en uitvoerbaar en welke suggesties doet het college zelf naar aanleiding van het rekenkameronderzoek? Nadat de rekenkamer zowel de technische als de bestuurlijke reactie heeft verwerkt, krijgt de gemeenteraad het rapport aangeboden.

De rekenkamer kan er ook voor kiezen geen hoor- en wederhoorprocedure toe te passen. Dat geldt voor zowel het technisch als het bestuurlijk wederhoor. Dat doet de rekenkamer bijvoorbeeld bij vooronderzoeken of bij rekenkamerbrieven. De rekenkamer heeft in 2015 haar reglement van orde hierop aangepast. Vanwege de veranderingen vanuit Wet versterking decentrale rekenkamers kunnen de hoor- en wederhoor procedures van de rekenkamer Lelystad in 2023 worden herijkt.

In 2019 is de rekenkamer Lelystad van start gegaan met een aanvulling op de procedure voor bestuurlijke reactie: bij wijze van experiment vond toen voor de eerste keer een bestuurlijk gesprek plaats. In 2021 heeft de rekenkamer het experiment herhaald. Het bestuurlijk gesprek is bedoeld als voorbereiding op de raadsbehandeling. Het is de bedoeling via dit overleg te komen tot heldere beslispunten voor de gemeenteraad. Bijvoorbeeld: eventuele onduidelijkheden die dit in de weg staan kunnen tijdens het gesprek worden weggenomen en/of verwachte uitvoeringsproblemen kunnen worden geduid en in de tijd geplaatst. Het bestuurlijk overleg is dus in principe gericht op het uitwerken van de aanbevelingen in concrete handelingsperspectieven voor de raad en het college. De rekenkamer zet - indien het rapport zich ervoor leent - de bestuurlijke gesprekken voort.

Kwaliteitszorg

De rekenkamer maakt gebruik van een werkwijze voor het borgen van de kwaliteit van haar rapporten en overige producten. Ook in 2022 hanteerde de rekenkamer Lelystad haar kwaliteitsdocument voor rekenkameronderzoek en –rapporten. Dit document vormt – in samenhang met andere kwaliteitsdocumenten van de rekenkamer Lelystad - de schriftelijke basis het borgen van de kwaliteit van het werk van de Lelystadse rekenkamer.

De andere kwaliteitsdocumenten zijn, het reglement van orde van de rekenkamer en de gedragscode voor de leden van de rekenkamer Lelystad. Deze kwaliteitsdocumenten zijn alle te vinden op de website van de rekenkamer Lelystad.

De omgang met privacy

Het kan voorkomen dat de rekenkamer Lelystad vanwege haar onderzoeken persoonsgegevens verzamelt en verwerkt. De wettelijke grondslag hiervoor is de Gemeentewet (artikel 182 e.v.), waarin is bepaald dat de gemeentelijke rekenkamer de doelmatigheid, doeltreffendheid en rechtmatigheid van het door het gemeentebestuur gevoerde beleid onderzoekt. Als in dat kader persoonsgegevens worden verwerkt, dan doet de rekenkamer dat op een zorgvuldige en veilige manier in overeenstemming met de Europese Algemene verordening gegevensbescherming (Avg) en de Uitvoeringswet Avg. De rekenkamer Lelystad heeft een privacyverklaring opgesteld en gepubliceerd op de website. Daarnaast heeft de rekenkamer Lelystad afspraken gemaakt met de Functionaris Gegevensbescherming van de gemeente Lelystad om ook deze rol te vervullen voor de rekenkamer.

6. Nawoord voorzitter

De rekenkamer Lelystad kijkt terug op een goed jaar. De samenwerking met de raad, het college, het ambtelijk apparaat en de andere rekenkamers in de onze regio hebben wij als prettig en vooral constructief ervaren. Met bijna alle onderzoeken die we wilden opstarten in 2022, zijn we ook begonnen. De onderwerpen die we in 2022 hebben onderzocht waren uiteenlopend: van geheimhouding en de Omgevingswet tot het Lelystadse Stadshart.

Het jaar 2022 was een jaar van veranderingen: zo vonden er belangrijke personele wisselingen plaats bij de griffie. Griffier Nancy Ijnema en adjunct-griffier Henk Riepma vertrokken vorig jaar. We verwelkomden de nieuwe griffier Lars Wieringa en de nieuwe adjunct-griffier Jurgen Eshuis. De rekenkamer Lelystad ziet uit naar een constructieve verdere samenwerking met de griffie in haar huidige samenstelling. 2022 was ook een verkiezingsjaar. Na de gemeenteraadsverkiezingen in maart 2022 trad een nieuwe raad aan. Op 12 april 2022 heeft een delegatie van de rekenkamer Lelystad heel kort de gelegenheid gekregen om de rekenkamer als een van de ‘hulptroepen’ te introduceren aan de nieuwe raad.

Wat bedoelen we met ‘hulptroepen’? De taak van de raad staat vooral praktisch gezien onder druk: meer en moeilijker werk, dat de raad moet uitvoeren in dezelfde tijd en met gelijke capaciteit. Die verhoogde werkdruk komt onder meer door het delegeren van taken door het Rijk, verder toenemende interbestuurlijke samenwerking en de roep om meer participatie. De lokale overheid heeft en krijgt er steeds meer taken bij en Lelystad wil ook nog een sterke groei doormaken. Terwijl die groei al een opgave op zich is, zijn er ook grote maatschappelijke opgaven, zoals de wooncrisis, de energietransitie en de toegenomen maatschappelijke ongelijkheid. Dat is een ingewikkelde context en legt een grote druk op de kwaliteit van het gemeentelijk bestuur en de organisatie. De groei van de stad en deze opgaven vereisen een schaa sprong (kwantitatief én kwalitatief) bij de organisatie. Daarbij komt dat de buitenwereld steeds hogere verwachtingen heeft over het raads werk.

Het is daarom van groot belang dat de raad optimaal gebruik maakt van hulptroepen zoals de griffie, de accountant en de rekenkamer. De rekenkamer onderzoekt of de gemeente Lelystad in al haar geledingen zinvol, zuinig en zorgvuldig werkt. Door rekenkameronderzoek krijgen gemeenteraad en inwoners daar een goed beeld van.

Kortom: de rekenkamer draagt bij aan het verbeteren van het gemeentelijke bestuur en het versterken van de controlerende en kaderstellende rol van de gemeenteraad. De rekenkamer biedt de raad op die manier inhoudelijke ondersteuning bij zijn taken. We houden ons natuurlijk aan onze wettelijke taak, maar blijven ons tegelijkertijd steeds afvragen hoe wij een relevante en actuele rekenkamer kunnen blijven. Het is voor de relevantie van ons werk heel belangrijk op de hoogte te blijven van de wensen en behoeften van de gemeenteraad.

Tot slot een woord van dank aan iedereen - de ambtelijk medewerkers, het college en de gemeenteraad - voor hun bereidwillige medewerking aan onze onderzoeken. Zonder hen kunnen we geen goed onderzoek doen.

Namens de rekenkamer van de gemeente Lelystad,

de voorzitter,

